Region Stockholm

VKN 2021-02-17

Vänsterpartiet **SÄRSKILT UTTALANDE**

Ärende nr 3

VKN 2020-0090

Verksamhetsberättelse för 2020 för vårdens kunskapsstyrningsnämnd.

Vänsterpartiet deltar inte i beslutet om verksamhetsberättelsen.

Verksamhetsberättelsen lägger tyngdpunkten på pandemin som påverkat hela verksamhetsåret. Självklart har den haft stor inverkan på nämndens ansvarsområden.

Men Vänsterpartiet vill understryka de stora brister och svagheter som fanns i vårdstrukturen redan före pandemin. Brister och svagheter som orsakats av både direkt underfinansiering och av den marknadsliberala vårdmodell som de blågröna etablerat i regionen. Vad pandemin, med fruktansvärda konsekvenser, avslöjat är ineffektiviteten i ett system som bygger på fri etableringsrätt, vård för profit och just-in-time-principen.

Den stora ojämlikheten vad gäller vård och hälsa mellan olika regiondelar har synliggjorts ytterligare av krisen. De utsatta förortsområdena, där vården är dåligt utbyggd och där människor bor trångt, har fått betala ett högt pris med många sjuka och döda. Bristen på beredskap och avsaknaden av riktiga lager med vård- och skyddsutrustning förvärrade smittspridningen och bidrog till att många människor, särskilt äldre, drabbades mycket hårt.

Marknadstänkandet och konkurrensideologin försvårar samarbetet mellan vårdgivare, slår sönder vårdkedjor och motverkar därmed det viktigaste: att ge bästa möjliga vård till de sjukaste. Läkarstödet till äldreomsorgen är det allvarligaste exemplet. IVO:s stenhårda kritik mot regionen i denna fråga säger allt.

I arbetet mot pandemin har Region Stockholm misslyckats i frågan om testning, tyvärr tycks det nu också gå åt samma dåliga resultat när det gäller vaccinationsarbetet, och då framförallt i de redan utsatta förortsområdena. Huvudorsakerna till denna ineffektivitet ligger inbyggda i hela vårdsystemets organisation.

I Region Stockholm har det blågröna styret valt en dogmatisk marknadsliberal ideologi som rättesnöre för sin politik. Det är de privata vårdföretagens intresse som står i centrum för avgörande beslut, inte vad som är bäst för patienterna och de sjuka. Hälso- och sjukvårdslagstiftningens portalparagraf är åsidosatt. Den lyder: ”Vården ska ges med respekt för alla människors lika värde och för den enskilda människans värdighet. Den som har störst behov av vård ska ges företräde till vården”. För att realisera den målsättningen krävs ett politiskt paradigmskifte i Region Stockholm.

Idag präglas hälsan av en växande ojämlikhet som grundar sig på inkomst, utbildning och bostadsort. Vi har sett detta tydligt under Corona-krisen där de utsatta förorterna drabbats mycket hårdare med många fler sjuka och döda än på andra håll i regionen.

Folkhälsostatistiken talar här sitt tydliga språk. Hälsa i välbärgade områden är betydligt bättre än i socio-ekonomiskt utsatta delar av Region Stockholm.

Vänsterpartiet vill också markera mot de fyrkantiga mätmetoder som används i verksamhetsberättelsen. Vi tror inte de olika indikatorerna kan ge svar på flera av de avgörande problem som finns inom hälso- och sjukvården i regionen. Vi vet redan att regionrevisorerna också har kritik mot dessa indikatorer som mätsystem.

Till sist vill vi också återigen markera vår principiella inställning att Vården kunskapsstyrningsnämnd borde vara underordnad Hälso- och sjukvårdsnämnden, detta för att få en samlad och koordinerad politisk ledning för alla hälso- och sjukvårdsfrågor.